

TASQUES

ESTIU

LLENGUA CATALANA

NOM	
------------	--

Exercici número 1

Llegeix aquest text i fes les activitats següents:

EL SOL I EL VENT

Vet aquí una vegada que el sol i el vent discutien sobre quin era el més fort. Com que cap dels dos no volia cedir, quan van veure un home que avançava per un camí, van acordar que cadascun es valdria de les seves forces contra ell.

El vent, molt segur d'ell mateix, va dir que bufaria amb fúria damunt de l'home fins a esquinçar-li la roba. Així doncs, va començar a bufar, però com més bufava, més fort agafava l'home la capa per tapar-se el cos, maleint el vent mentre seguia caminant. El vent, enfurismat, va descarregar pluja i vent, però en lloc d'aconseguir que l'home s'aturés, aquest es va tapar encara més amb la capa. Esgotat, el vent finalment va entendre que era impossible arrencar-li la roba.

Quan va arribar el torn del sol, aquest, somrient, va treure el cap entre dos núvols i va reescalfar la terra, fins que l'home, acalorat, es va treure la capa per culpa de la calor.

a) Classifica els personatges del conte en principals i secundaris:

b) Relaciona cada característica amb el personatge corresponent:

pacient	•	
vanitós	•	• vent
ingenu	•	
serè •	•	sol
observador	•	
cregut	•	

c) Quin missatge transmet el conte? Marca'l:

- No es pot lluitar contra la naturalesa.
- Convèncer amb suavitat és més efectiu que fent servir la força.
- No s'ha de perdre mai l'esperança.
-

d) Escriu al costat de cada afirmació la part del text a què correspon:

INTRODUCCIÓ **NUS** **DESENLLAÇ**

- El vent es va donar per vençut. _____
- Van veure un home que venia pel camí. _____
- L'home es va acabar traient la capa. _____
- El vent i el sol discutien per veure qui era el més fort de tots dos. _____
- El sol va escalfar amb força i va aconseguir que l'home es tragués la roba. _____

Van decidir provar la seva força amb l'home. _____

- El vent va bufar tan fort com va poder però l'home cada vegada es tapava més amb la capa.

e) Copia la frase del text que digui el mateix que la que hi ha a continuació:

Cansat, el moviment de l'aire al final es va adonar que mai no podria treure-li la capa per la força.

Exercici número 2

Subratlla l'opció correcta en cada cas:

a) penultim – pénultim – penúltim

d) meticolós – meticulos – metículos

b) examens – exàmens – èxamens

e) simbolica – simbòlica – símbolica

c) plàstica – plastica – plastica

f) rabià – rabia – ràbia

Exercici número 3

Classifica les paraules següents on correspongui:

agredolç

llit

solana

parallamps

aiguat

llitera

sol

content

llampegar

endolcir

llamp

dolç

aiguamoll

panxacontent

cobrellit

acontentar

gira-sol

aigua

Paraula primitiva	Paraula derivada	Paraula composta

Ara, busca entre les paraules anteriors una paraula que tingui un prefix, un infix i un sufix i copia-la:

Exercici número 4

Escriu la paraula composta que correspon a cada imatge:

Exercici número 5

Contesta aquestes preguntes:

a) Qui és el receptor si la mare de l'Aina li diu que es posi una gorra?

b) Qui és l'emissor si en Sergi rep un correu electrònic de la Rita?

c) Quin canal utilitza la Marta si envia un Whatsapp a la Fàtima?

d) Quin codi utilitza la mestra si passa llista en veu alta a la classe?

e) Quin és el missatge del revisor del tren quan diu: «El bitllet, sisplau».

Exercici número 6 – Dimensió comprensió lectora i dimensió literària

Llegeix el text i fes les activitats que trobaràs a continuació:

EL DESIG D'EN POL

En Pol és un nen normal i corrent. Ni gaire alt ni gaire baix. Ni gaire gras ni gaire prim. Ni guapo ni lleig. Ni moreno ni ros, ni dentat ni desdentat. Normal. Com un gos petaner, però no tan pelut.

En Pol pertany al regne animal, igual que les seves futures mascotes. Si volem filar prim, podem dir que és un mamífer humà que fa anys que arrossega un desig: tenir una mascota. Es conformaria amb qualsevol animal de companyia, però si li preguntessin quin prefereix, s'apressaria a dir que un gos. Un gos gros. Un gran danès o un llebrer irlandès, si pogués ser. I si no pogués ser, doncs un de més petit. Un cocker spaniel, un gos salsitxa o un caniche. La raça és una cosa secundària. En tindria prou sent l'amo d'una mascota que es pogués classificar dins del regne animal, dins dels mamífers, i concretament, de l'espècie gos.

RUBÈN MONTAÑA, *La botiga de mascotes extraordinàries*. Barcanova, p. 13 i 14

a) Com es diu el protagonista?

b) Quin desig té?

c) Què és un gos petaner?

Un gos vigilant.

Un gos de companyia.

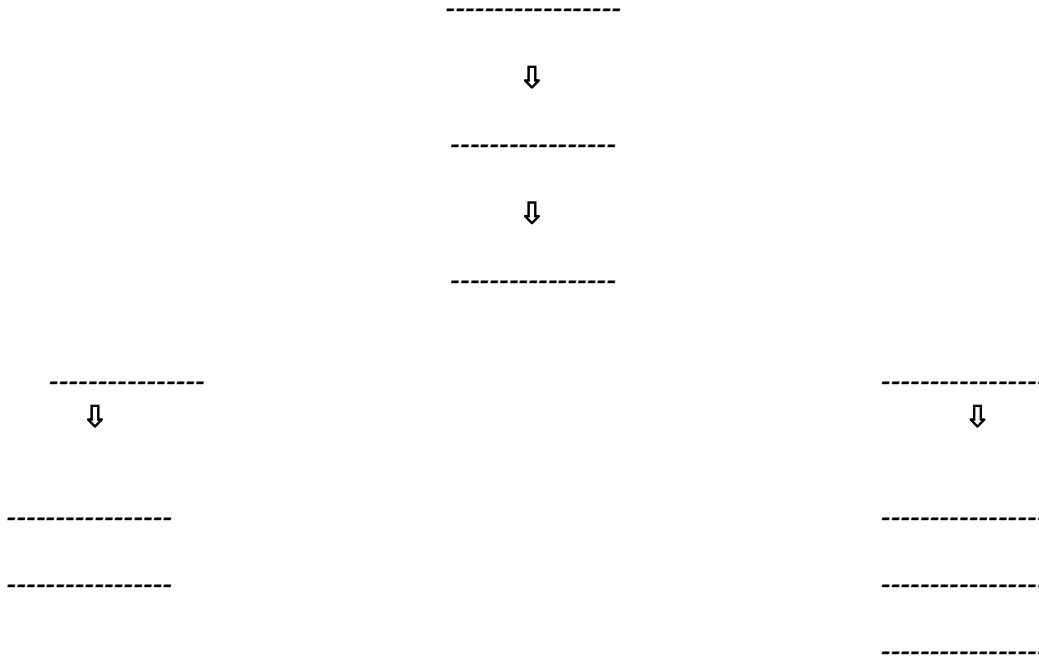
Un gos de caça.

Un gos sense una raça definida.

Exercici número 7

Completa l'esquema amb les paraules següents:

gros – raça – mamífer – caniche – regne animal – llebrer irlandès – espècie – gos salsitxa – petit
– gran danès – cocker spaniel

Exercici número 8 – Dimensió expressió escrita

Fes aquestes activitats:

a) Completa aquestes paraules relacionades amb els gossos amb la vocal corresponent:

corr__tja	rasp__ll	j__ç	pass__ig
veterin__ri	p__ça	__s	pap__rra
morri__	coll__r	x__p	or__lla

b) Per què els termes *danès* i *irlandès* s'escriuen amb accent obert?

c) Escriu el plural d'aquests mots de la lectura:

gras: _____ raça: _____ lleig: _____

Exercici número 9 – Dimensió expressió escrita

Completa la taula amb paraules del text:

	Sinònim	Antònim
normal		rar
	tap de bassa	
		panxut
	rossenc	
bell		
	esdentegat	

Exercici número 10 – Dimensió expressió escrita

Subratlla el subjecte de cada oració i encercla'n el predicat. En cas que una oració tingui un subjecte el·líptic, escriu-lo al costat:

- a) En Pol és un nen normal i corrent.

- b) Ahir em va regalar un gos el meu avi.

- c) He raspallat el pèl del Tro.

- d) Aquell gos petaner d'orelles punxegudes es diu Bruc.

Exercici número 11– Dimensió plurilingüe i intercultural

Escriu el nom d'aquestes mascotes en anglès:

gos: _____

gat: _____

conill: _____

aranya: _____

lloro: _____

tortuga: _____

ocell: _____

peix: _____

hàmster: _____

cavall: _____

Exercici número 12

Llegeix el poema i fes les activitats que hi ha a continuació:

LA PERDIU TEMORENCA

—Parla tinc escotxegaire,
roig i cendra el meu vestit,
curta d'ales i de cua,
cama roja i bec petit.

Qui sabés, tan primorosa,
amagar-se en un coval
on la serp i l'escopeta
no poguessin fer-li mal
quan la fressa i les campanes
diuen que és festa major
o un pagès surt a cacera
d'agraït al seu rector!

Qui es trobés en un imperi
que un gran savi governés!
Per a dir que jo só bona,
no caldria que em tastés!

JOSEP CARNER. *Bestiari*. Barcanova

a) Marca les característiques de la perdiu segons el poema:

	Té el plomatge marró.		És atrevida.
	La seva cua és menuda.		Té les ales menudes
	És poruga.		Té les potes roses.
	Té un bec prominent.		Té les plomes vermelles i grises.
	Té les ales llargues.		És un animal domèstic.
	Té les potes vermelles.		El seu bec no és gaire gros.

	És un animal salvatge.		Té la cua llarga.
--	------------------------	--	-------------------

b) De què o de qui té por?

c) Què desitja en la tercera estrofa?

d) Quantes síl·labes tenen els versos del poema?

e) Com és la rima del poema?

f) Indica si en aquests versos hi ha una sinalefa o una elisió:

– amagar-se en un coval: _____

– quan la fressa i les campanes: _____

– diuen que és festa major: _____

– qui es trobés en un imperi: _____

Exercici número 13

Accentua, si cal, el nom d'aquestes aus:

tortora	cargolet	mallerenga	oliba	pao
pinsa	anec	oreneta	estruç	aliga
falco	pelica	esparver	gavina	condor
albatros	garsa	pingüi	trencalos	guacamai

– Ara, completa les oracions amb la paraula correcta de cada parella:

déu / deu La senyora Vicenta ___ cinc euros a la fruiteria.

és / es La guineu ___ llepa el musell després del tiberi.

mà / ma ___ mare fa un pastís de xocolata deliciós.

pèl / pel Els gats d'angora tenen el ___ llarg.

sí / si ___ puc venir, arribaré una mica tard.

ús / usL' ___ del telèfon mòbil està molt estès.

Exercici número 14

Completa aquests haikus amb l'expressió adequada:

Adeu mosquit

Les fulles cauen

Infants i tovalloles

Quin enrenou!

Mar blau en calma.

omplen la sorra.

Salta el peixet,

en l'aigua cristal·lina.

_____.

Pingüins amb frac

i foques juganeres.

_____.

deixant-se bressolar

al terra fred.

Exercici número 15

Fes aquestes activitats:

a) Escribeu la paraula polisèmica al davant de cada definició amb l'ajut de les imatges:

_____ : mamífer rosegador de mida petita.

_____ : simi.

- _____ : fruita arrodonida de pell prima de color marró i l'interior verd.
- _____ : cada una de les puntes grosses i dures que alguns mamífers tenen al cap.
- _____ : mecanisme que permet actuar sobre una pantalla d'ordinador.
- _____ : bony que surt al front quan ens hi donen un cop.
- _____ : ocell típic de Nova Zelanda que no pot volar.
- _____ : pastís amb ous o adornaments que es menja per Pasqua.

b) Subratlla la paraula correcta de cada parella segons el context:

- El meu oncle et té molt d'*afecte* / *efecte*.
- Els dos nedadors han tocat la paret a *l'hora* / *alhora*.
- No em trobo *gairebé* / *gaire bé*.
- Ha tardat *migdia* / *mig dia* a completar la cursa.
- El safrà és una *espècia* / *espècie* que s'utilitza com a condiment i colorant.

Exercici número 16

Relaciona les dues columnes segons que els pronoms siguin forts o febles:

a) tu	•		• i) 't
b) ens	•	• FORT •	• f) en
c) 'ls	•		• g) elles
d) -li	•	• FEBLE •	• h) -nos
e) vosaltres	•		• i) vós

Exercici número 17

Encercla les paraules que tenen un diftong i subratlla les que tenen un hiat:

ROURE	TELEVISIÓ	TEATRE	ENCIAM
FEINA	ANUNCI	VIDEOCLIP	QUOTA
FESTIVAL	LLENGÜETA	TRUITA	FRIGORÍFIC
HEROI	CIUTADANA	IAIA	PALAU
RÀDIO	QUADRE	DIRECTORA	VESTUARI

Exercici número 18

Indica si les frases següents tenen un sentit real o figurat:

- a) Quin calor! No afegeixis més llenya al foc. _____
- b) Deixa el teu germà tranquil. No afegeixis més llenya al foc. _____
- c) En aquest grup musical, qui remena les cireres és el cantant. _____
- d) Si remenes les cireres es faran malbé . _____
- e) En Benet toca totes les tecles però no acaba cap feina. _____
- f) Quan practiquis el piano, toca totes les tecles. _____
- g) Pesa les figues, que farem confitura. _____
- h) Ha dormit tan poc que ara pesa figues. _____

Ara, tria una frase feta anterior i explica'n el significat:

Exercici número 19

Fes aquestes activitats:

a) Completa les frases afegint complements del nom a les paraules destacades:

- La presentadora _____ és molt famosa.
- L'anunci _____ s'emet cada nit.
- El pastís _____ és deliciós.
- La botiguera _____ atén un client.

b) Digues què indiquen els punts suspensius d'aquest fragment de la lectura:

Què dirien els detectius més famosos si algú s'atrevia a demanar-los, com m'ha passat a mi, que ajudessin un professor a trobar la paciència que ha perdut en una aula de segon d'ESO? O que tornés la bufera a un músic que toca la trompeta? O que fes recuperar el temps a algú que s'ha passat mitja vida mirant serials? O...?

Exercici número 20

Copia correctament aquestes oracions escrivint-hi els apòstrofs i les contraccions que calgui:

- Farem el examen de informàtica a la aula de música.

- La Isabel se asseu a el meu costat per fer el treball de informàtica.

- Te he enviat el enllaç del web sobre el origen de el iogurt per el Facebook.

Exercici número 21

Subratlla el verb de cada oració i indica en quin temps està cada un:

	Temps
Larry Page i Sergey Brin van fundar Google el 4 de setembre de 1998.	_____
Avui Google no funciona correctament.	_____
L'Ariadna i jo vèiem vídeos musicals al Youtube.	_____
Alguns usuaris han detectat problemes en el seu correu electrònic.	_____
La companyia restablirà el servei tan aviat com pugui.	_____

Exercici número 22

Fes aquestes activitats:

a) Completa la taula amb aquestes formes del present d'indicatiu:

crec – menjo – passo – vull – escric – temo – treballo – soc –

vaig – canto – tallo - puc – surto – afegeixo

Formes de verbs regulars	Formes de verbs irregulars
--------------------------	----------------------------

--	--

b) Subratlla els verbs d'aquestes oracions i escriu si són copulatiu:

- El gat de la Berta semblava molt manyac. _____
- Les vaques jeuen damunt l'herba. _____
- L'Agnès i la Mila comparteixen la roba. _____
- La Maria em va trucar ahir al vespre. _____
- Aquells cotxes mal aparcats són elèctrics. _____
- En Tomeu comprarà el diari el cap de setmana. _____

Ara, classifica'ls els verbs que has subratllats on correspongui:

TRANSITIUS: _____

INTRANSITIUS: _____

Exercici número 23

Llegeix el text i fes les activitats que trobaràs a continuació:

ELS SOROLLS DE LA NATURA

Text d'Eduard Martorell

Les màquines que ens hem inventat, com els motors de motos, cotxes i avions, o les explosions de les terribles armes de foc poden ser molt sorolloses. Però hi ha fenòmens naturals que també ho són molt, de sorollosos!

So i soroll

Aquestes dues paraules no són sinònimes, no volen dir el mateix.

- El *so* és una sensació que percebem molts animals quan a la nostra oïda arriben vibracions en forma d'ona.

- Quan el so es torna molest, fins i tot dolorós, aleshores parlem de *soroll*.

Què fa més soroll?

Els sons més intensos que podem escoltar a la Terra són *les explosions violentes d'alguns volcans*.

Aquestes explosions fan un soroll fortíssim, que només seria superat, per exemple, pel xoc d'un gran meteorit a la superfície de la Terra. Però si parlem de sorolls que es poden emetre en qualsevol moment (els meteorits només cauen mooolt de tant en tant!) quedem-nos amb la idea que els volcans s'enduen el primer premi.

L'explosió violenta d'un volcà és el so natural més intens que podem sentir a la Terra.

Qui fa més soroll?

Ja podeu anar enregistrant els sons que fan els ocells, les cigales o els lleons, que cap d'ells no guanyarà en intensitat els nostres petits nadons. Com ho llegiu: un dels sons més intensos que ens pot oferir la natura és el plor dels bebès. Se n'ha enregistrat fins a 117 decibels! Això és moltíssim! Penseu que aquesta intensitat es queda tan sols a 3 decibels del so produït per un avió a reacció!

Cavall Fort, núm. 1245 (p. 19 i 20)

a) Quines característiques fan que un so es torni un soroll?

b) Quin és el so més fort de la natura?

c) Escriu al costat de cada so una A si prové d'una font artificial o N si prové de la natura:

tret d'un canó ____ onades grans ____ perforadora ____
tro molt fort ____ conversa alegre ____ castell de focs ____
trànsit intens ____ moviment de fulles ____ brisa suau ____
aspiradora ____ concert ____ huracà ____

d) Quina unitat s'utilitza per expressar la intensitat d'un so?

e) Ordena aquests sons de la natura de més fort a menys fort:

espai obert al camp – 40 dB plor d'un nadó – 117 dB
onades grans – 80 dB respiració calmada – 10 dB
estadi de futbol – 115 dB pluja intensa – 70 dB
mar calmat, a la platja – 30 db erupció violenta d'un volcà – 130-180

Exercici número 24

Subratlla la paraula intrusa de cada columna:

colador	mortadel·la	fila	intelligent
col·lecció	tela	gorila	cèlebre
col·loret	gasela	anguila	elecció
colònia	novela	pila	equivalent
columna	parcel·la	clorofil·la	sol·licitar
col·laborar	ombrel·la	lila	pàl·lid

Exercici número 25

Fes aquestes activitats:

a) Reescriu les frases del text desfent les abreviatures i les sigles:

- El Sr. Barnils viu a la pl. de Gas núm. 15, 2n 2a.

- L'ONU té la seu a NY, als EUA.

- Si compres un CD has de pagar un 21 % d'IVA.

- Els propers JO d'estiu se celebraran al Japó el 2020.

Exercici número 26

Subratlla els complements d'aquestes oracions i indica de quin tipus són:

a) Les vespes asiàtiques devoren les abelles. → _____

b) Els alumnes es reuneixen a la sala d'actes. → _____

c) La tieta Pepi es troba malament. → _____

d) La meva gosseta Dolça ha tingut cinc cadells. → _____

e) En Pol ha trucat a la Mireia. → _____

Exercici número 27

Relaciona els sinònims de les tres columnes:

CULTE		ESTÀNDARD		COL-LOQUIAL	
colpejar	•	•	marit	•	pispar
formós	•	•	nen	•	fotimer
munió	•	•	intel·ligent	•	marrec
espòs	•	•	robar	•	viu
sostreure	•	•	bonic	•	estomacar
infant	•	•	pegar	•	home
lúcid	•	•	mund	•	maco

Exercici número 28

Fes aquestes activitats:

a) Escriu cada adverbi al costat de la locució adverbial corresponent:

sí – impulsivament – no – potser – quasi – abundantment – sempre – ràpidament

a correu	_____	a cada moment	_____
de cap manera	_____	dit i fet	_____
a dojo	_____	d'un pèl	_____
tal vegada	_____	en efecte	_____

b) Tria dues de les locucions adverbials anteriors i escriu una frase amb cada una.

Exercici número 29

Llegeix el text i marca la resposta correcta en cada cas:

TORTOSA EN UN DIA

Tortosa, ciutat bimil·lenària, és fruit de la progressió de les cultures que hi han passat i hi han deixat la seua empremta. Presidida pel castell de la Suda, Tortosa té un preciós nucli antic per on deixar-se perdre. Desconeguda i sorprenent, la millor forma de conèixer-la és a peu.

10.00 h. CATEDRAL I NUCLI ANTIC. Una bona forma de començar a descobrir Tortosa és passejar pel seu nucli antic: per l'acolorit i ple d'encant carrer de la Rosa, i arribar així a la plaça de la Cinta, que limita amb l'encisador portal del Romeu. Tot seguit podem fer una visita a la catedral de Santa Maria, que també compta amb l'exposició permanent, un museu per comprendre la importància històrica que ha tingut Tortosa.

12.00 h. REIALS COL·LEGIS. El conjunt dels Reials Col·legis de Tortosa és una autèntica joia monumental que roman aliena al pas del temps. El seu claustre renaixentista és una petita meravella única a tot Catalunya. Al conjunt dels Reials Col·legis també es troba el Centre d'Interpretació del Renaixement, a l'església de Sant Domènec, amb l'imponent armari-arxiu de la ciutat, també del segle XVI.

12.30 h. CALL JUEU. Al segle X la comunitat jueva de Tortosa era ja significativa. Tortosa, durant segles, va ser una de les més importants comunitats jueves catalanes, i, durant molts anys, de les més destacades de tota la Corona. Es conserva encara una part d'aquell ambient de l'aljama, amb el seu traçat urbà i entramat de carrerons estrets i blancs, que no hauria de passar inadvertit per al visitant.

13.00 h. CASTELL DE LA SUDA. Per obtenir una magnífica vista de la ciutat, del massís dels Ports i de tot el territori en conjunt, convé visitar el castell de la Suda, des d'on l'espai privilegiat regala una formidable panoràmica de l'entorn. El Castell va ser declarat bé cultural d'interès nacional i és un potent testimoni arquitectònic de la ciutat andalusina. Compta amb l'únic cementeri àrab descobert de tot Catalunya.

14.00 h. DINAR AMB PRODUCTES LOCALS. La visita a Tortosa permet gaudir de la potent gastronomia ebrenca: de l'arròs i el marisc del delta de l'Ebre, de l'horta d'interior, del vi de la DO Terra Alta i dels dolços típics de Tortosa, com el menjar blanc, pastissets de cabell d'àngel, taronja o xocolata, la sopa de la reina...

17.00 h. PARC MODERNISTA I RIU EBRE. Passar la tarda a la vora del riu, o fins i tot navegant-hi amb el llagut *Lo Sirgador*, és una opció molt recomanable per al visitant que tot just descobreix Tortosa per primer cop. L'antic pont del ferrocarril, de color roig, es converteix en una via idònia per gaudir d'un passeig a peu o amb bicicletes i observar les vistes de la ciutat amb el riu a la seua falda. També es pot fer una passejada pel parc municipal, a la vora del riu, que és una mostra més del modernisme a la ciutat.

19.00 h. CENTRE DE LA CIUTAT I DE TAPES. Cap al capvespre ens podem dirigir al centre de la ciutat i contemplar els edificis modernistes o gaudir de la zona comercial situada al carrer de Sant Blai i l'avinguda de la Generalitat. Després, per acabar la nostra jornada, podem atansar-nos als petits i freqüents bars que es troben per tot el centre i nucli antic de la ciutat i gaudir d'unes tapes, d'un bon vi o una refrescant cervesa abans de marxar.

<https://www.tortosaturisme.cat/tortosa-en-un-dia/> (text adaptat)

a) Tortosa és una ciutat bimil·lenària perquè...

- ...té més de 2.000 habitants.
- ...va ser fundada fa 1.000 anys aproximadament.
- ...té prop de 2.000 anys d'història.

b) La catedral de Santa Maria...

- ...s'alça a la part més nova de la ciutat.
- ...té una entrada principal coneguda amb el nom de portal del Romeu.
- ...acull un museu sobre la història de la ciutat tortosina.

c) El conjunt dels Reials Col·legis...

- ...ha patit nombroses modificacions al llarg del temps.
- ...té un claustre renaixentista únic al territori català.
- ...es troba al carrer de la Rosa.

d) La ciutat de Tortosa...

- ...conserva testimonis de la presència jueva a la ciutat.
- ...acull avui dia una important comunitat jueva.
- ...no conserva cap rastre de la vida dels jueus a la ciutat.

e) El castell de la Suda...

- ...acull l'església de Sant Domènec.
- ...és una construcció moderna.
- ...és un mirador esplèndid per contemplar la ciutat i els seus voltants

f) La cuina tortosina...

- ...combina aliments típics de zones properes al riu Ebre.
- ...és coneguda sobretot pels seus dolços.
- ...és poc variada.

g) L'antic pont del ferrocarril...

- ...està en desús.
- ...és avui dia una via verda.
- ...permet visitar la ciutat en tren.

h) Les principals botigues de la ciutat...

- ...obren al capvespre.
- ...es troben entre el carrer de Sant Blai i l'avinguda de la Generalitat.
- ...ofereixen tapes i una beguda als seus clients.

Ara, escriu en la varietat del català central aquestes paraules de la lectura:

SEUA: _____

ROIG: _____

Exercici número 32

Escriu una ruta que convidi a visitar la teva població en un sol dia.